

Det er hundens skyld, eller er det ???

Af Niels Egelund Faddersbøll

Hunde bliver tillagt mange evner.

Nogle af dem besidder de i høj grad, men andre har de slet ikke.

For eksempel kan en hund ikke ligge i sin kurv, og udtænke hvordan den vil være rigtig irriterende og helt på tværs næste gang den bliver trænet.

Hvad vil hunden ?

Hunden er et flokdyr, og det betyder at den har et socialt behov for at være en del af en flok.

Det betyder også at det er naturligt for hunden at tilpasse sig, at indordne sig, og ikke mindst at lade sig lede af flokkens leder.

Det er derfor på mange måder mærkeligt at nye hundeejere har problemer med deres nye hvalp.

Hvalpen er i prægningsperioden når den ankommer til det nye hjem, og den er billedligt talt, blød som smør, og kan derfor formes så let som ingenting.

Det hvalpen vil, er at være sammen med sin nye familie, og forsøge at behage sin nye ejer og flokleder.

Nu kan en hel familie jo ikke være flokledere, men den person som skal træne hunden skal i hvert fald være leder, hvis træningen skal have nogen chance for at lykkes.

Overordnet set må den nye hundeejer have gjort dette op med sig selv, før hvalpen bliver anskaffet.

Det er også vigtigt at have sat sig ind i hvordan man kommunikerer sine ønsker og sit lederskab til hvalpen.

Alt for ofte ser man hvalpe og deres ejere, som slet ikke er i forbindelse med hinanden, og det er ikke hvalpens skyld.

Hvis hvalpen skal have en chance så må den nye ejer sætte sig ind i at udtrykke sig så hunden forstår hvad de forventes af den.

At kommunikere med sin hund

Hunde forstår jo ikke menneskelig tale.

Derimod så forstår de tonefald og frem for alt så forstår de i højeste grad kropssprog. For at skabe en klar forståelse af en kommando skal kommandoen for det første være kort, enkel og med en klar betoning, eksempelvis er kommandoen "sit" nemmere at forstå for hunden end kommandoen, "tag lige og sæt dig ned"

Altså korte præcise kommandoer, og altid den samme kommando til den samme øvelse.

Tonefaldet udtrykker floklederens følelser, og derfor skal en kommando til en øvelse, afgives i et bestemt, men ikke højroset tonefald.

Skal en kommando være irettesættende, så må man stramme tonefaldet og være mere brøsig i tonen, for at hunden kan forstå at nu skal den lystre.

Det lyse venlige tonefald bruges til at rose hunden med.

Her er det vigtigt at man ikke overdriber, for effekten af en overdreven og jublende stemmeføring vil være, at hunden bliver ophidset og måske helt kommer ud af den træningssituation man er i gang med.

Så tonefaldet skal være balanceret på en sådan måde at der kan ses en reaktion på hunden, men ikke en overdreven reaktion.

Kropsproget er et kapitel for sig selv.

For det første har de fleste mennesker et meget utydeligt kropssprog, og for det andet så har alle hunde et meget tydeligt kropssprog, så hvis der skal være en gensidig kommunikation, så skal der være orden på kropssproget.

Kort fortalt kan man sige at hunde med sine højt udviklede sanser, aflæser en hver nuance i ejerens kropssprog.

Det betyder at hunden hele tiden forsøger at afkode, hvad det er der foregår hos ejeren og hvad han forventer af hunden.

Det kan derfor ikke nytte at man som hundeejer og flokleder, ikke til fulde forstår hvordan man skal arbejde med sit kropssprog.

I forhold til at træne på sin hund, så skal man have en kropsholdning der afspejler den vilje man har til at få tingene til at lykkes.

Kort fortalt, så går det ikke med en slap holdning og en svag usikker udstråling, hvis man forventer at hunden skal acceptere at man er dens flokleder, og at den ydermere skal lystre de kommandoer man giver den.

Så en rank holdning sammenholdt med en vilje, som ikke er påtaget (for så virker det ikke) det er sammen med brugen af det rigtige tonefald og kommandoer, med til at give hunden en chance til at forstå hvad vi forventer af den.

Står man rank overfor hunden, så virker man bestemt, står man og læner sig ind over hunden, så virker man dominerende, og sætter man sig ned på hug, med åbne arme, så virker man venlig og imødekommende.

Enkelt og rigtigt

Selve træningen af den nye hvalp bør tage sit udgangspunkt i det forhold at hunden skal have en chance for at kunne udvikle sig, samtidig med at den modtager indlæring som den forstår.

Her gælder det om at være super positiv og så fastholde nogle helt enkle mål for hundens træning.

På trods af at det at træne en hvalp og ung hund, er det nemmeste på denne jord, så er det her at både nybegyndere og endda garvede hundefolk kommer galt af sted.

Her gælder det ikke om at indlære mange ting på en gang, eller at blive hurtigt færdig med indlæringen.

Nej tvært imod, det gælder om at skabe ro omkring hele træningen, og så få indlært de helt basale ting ordentligt, før man går videre til noget nyt.

Her er nogle gode råd når det drejer sig om spaniels.

Sørg for at være så meget sammen med den nye hvalp som muligt.

Lad aldrig hvalpen løbe alene ude i haven eller ude i terrænet, sørg for at være der og holde kontakt med den, så den ikke oplever sjove ting for sig selv.

Gør den det så lærer den jo at have det sjovt uden ejeren og det gør træningen vanskeligere.

Træn ofte og i små korte sessioner.

Lad være at overaktivere den nye hvalp.

Husk at en spanielhvalp fra den er 2 måneder til den er 6 måneder ikke skal lære andet end at sidde - at vente - at komme på indkald - og hente en kastet dummy.

Begræns træningen til disse øvelser og træn flittigt og positivt, så har hvalpen et ordentligt fundament til den videre træning.

Ejerens ansvar

Man kan sige at hvis man overlader hvalpen til sig selv, så vil den mere og mere tage ansvaret for sine egne aktiviteter og behov, så det gælder om at det er ejeren der tager ansvaret for hvalpens gøren og laden.

Igen og igen, ser man store hvalpe og unge hunde som enten ikke lige er blevet trænet mens tid var, eller også har de fået så meget frihed, at de har tillært sig alverdens fejl og unoder.

Det er ikke ansvarligt.

God hundetræning er, når træningen er tilrettelagt så hunden lærer alle de rigtige ting, og samtidig ikke får mulighed for at udvikle fejl.

Der er ingen tvivl om at når noget går galt i hvalpens første leveår, så er det ejerens skyld og ofte lykkes det ikke at få rettet fejlene, og så skal ejeren leve med en hund som bare ikke er i orden rent træningsmæssigt.

Spørger man mange forskellige jagthundeejere, så vil de fleste erkende at det der blev rigtigt og grundigt indlært da hunden var ung, det bliver ved med at fungere, mens det der gik galt, eller blev forkert indlært, det bliver ved med at være et problem..

Hundehold og dyrevelfærd

Alle har jo ret til at holde hund.

Der er ingen regler for hvordan man er en god hundeejer, og der er sjældent nogle hundeejere der mister retten til at holde hund.

Da jagthunde er arbejdshunde, så er der måske en tendens til at se dem som "bare en hund" og det kan også være sundt nok.

Men når man bliver konfronteret med ejere som ikke bare har behandlet deres hunde helt forkert, set i forhold til prægning og træning, men som også praler af deres fejlslagne metoder, så er det ikke god dyrevelfærd.

Disse hunde som er blevet håndteret forkert, eller som måske har været for bløde i sindet til deres ejere, de bliver bare solgt videre til en ny ejer.

Men hunden er jo et resultat af sin opvækst og træning, så den vil jo i lang tid, ja nogen gange for altid, være mærket af en hensynsløs og ubetænksom prægning og træning, og det er bare ikke i orden.

Jagthunde er noget vi holder for at have glæde af dem på jagt.

Hundene gør formentlig deres bedste ud fra de arvelige og træningsmæssige forudsætninger de har, så ejerne har ansvaret for at behandle hundene ordentligt.

Hundene skal have ordentlige livsvilkår og ejerne skal tage sig af dem og træningen skal være hensigtsmæssig, og kunne vurderes som god dyrevelfærd.

Formål med træning

Det er mærkeligt med jægere og deres jagthunde.

Man kan vel ikke finde jægere som træner uge efter uge på lerduebanen, som samtidig ville acceptere at de på jagt, ikke kunne ramme andet end hver tiende stykke vildt de havde skudt til.

Selvfølgelig er det også sjovt at skyde lerduer, og det er om muligt endnu sjovere at træne hund.

Men pointen er, at rigtig mange jægere bruger utrolig meget tid på at træne deres hunde, og alligevel har de ikke en veltrænet hund når de går på jagt.

Det er der flere forklaringer på.

For det første er der ikke i Danmark nogen tradition for at have trænedede hunde med på jagt.

Det er helt acceptabelt at hundene driver ukontrolleret med vildtet, og at de samme hunde knaldapporterer efter alt vildt der bliver skudt.

Rent faktisk er det sådan, at møder man op med en veltrænet jagthund, som jager i fuld kontrol, som respekterer vildt der bliver rejst, og ikke apporterer før den får besked på det, så kan man da godt risikere at få et enkelt kompliment, men man kan lige så nemt risikere et par spidse bemærkninger om ikke den hund bare skal slippes, og at hunde der ikke knaldapporterer de duer bare ikke.

For det andet så er problemet at rigtig meget hundetræning følger et mønster som man har brugt i mange år, og som bare ikke holder når hundene kommer på jagt.

Alt for ofte hører man om hunde der starter på træning, og trods at det er helt unge hunde, måske endda hvalpe, så er træningen straks i gang med både søgstræning og dirigeringsstræning.

Det sker helt uden hensyntagen til at hunden slet ikke er trænet i grunddressuren.

Man kan jo sige ejer og hund som deltager i træningen, de vil synes at der sker en masse spændende træningsaktiviteter, men ret beset, så skærer man hjørnerne, og går direkte til den mere spændende og derfor også mere ophidsende del af træningen.

For at ændre træningen så den kom til fungere også på jagt, så er man nødt til at lægge vægten på det der er det allervigtigste for en spaniel.

Det drejer sig om at starte med begyndelsen.

Træn hunden i at sidde, og arbejd med at have så god kontakt som muligt.

Begræns apporteringstræningen til enkle og vellykkede apporteringer.

Sørg for at lydigheden er i orden, altså 100 % indkald på fløjte og 100 % stop på fløjte.

Lær derefter hunden at færdes i vildtfattigt terræn.

Sørg for at bevæge dig i terrænet og hold hunden helt kort ind til dig i søget.

Denne kontakt træning, med at følge føreren overalt, og aldrig søge længere væk end 10 meter, den kan der ikke lægges nok vægt på.

Træn også hunden i at kunne stoppe for alt hvad du kaster af dummyer.

Men det vigtigste af alt.

Træningen skal foregå så det ligner jagt, forstået på den måde at både hund og fører skal kunne arbejde sammen under forhold som de vil komme ud for på jagt.

Så når hunden har modtaget sin grunddressur og er lydige, så er det ud i terrænet, og arbejde med hunden.

Tag geværet med, så hunden kan føres selv om man bærer på sit våben, og lav varierende øvelser der alle sammen bygger på at hunden skal kunne håndtere jagt i virkeligheden.

Husk at når alt kommer til alt, så skal en spaniel søge kort under bøssen, finde og rejse vildtet, forholde sig roligt under skud, og apportere hvis nødvendigt.